

Jongeren geloven in blits en snel
scoren
Enkele ethische reflecties over
arbeid en jongeren

Myriam Willaert
Myriam.Willaert@fulladsl.be

Overzicht voordracht 30 januari
2008

- Inleiding
- Het stakeholdersmodel
- Overlopen lesimpulsen
- Mogelijkheid tot het stellen van vragen

Doelgroep

- jongeren uit het 7e jaar hotel – voeding (drankenkennis, wereldkeuken, patisserie,...) die door hun vele stages en weekendwerk reeds ondervonden hebben wat arbeid nu betekent.
- lesimpulsen zijn ook toepasbaar in andere 7^e BSO

Alle documenten

- On-line via Thomas-website
- Communities
- 4^e graad
- 7^e jaren Bisdom Gent
- Paper Myriam Willaert, lesimpulsen, ...

Leerplansituering

- Terreindoelstelling: Beginnend professioneel engagement.
- Spoor 2: Conflicten en ethische keuzes in werksituaties.
- Doelstelling B2-1: 'In arbeidssituaties (in het bedrijfsleven, de zakenwereld en het beroepsveld) de ethische problematiek opsporen en omschrijven'
- Doelstelling B2-2: 'In geformuleerde oplossingen op ethische vraagstukken in de arbeidswereld, levensbeschouwelijke motieven opsporen en situeren'
-

Enkele ingrediënten uit het leerplan:

- De plaats van geld verdienen: verloning en belangeloosheid (het begrip 'gastvrijheid' in de horeca bijvoorbeeld)
- Persoonlijk ervaren van conflictsituaties op het werkveld
- Arbeidsflexibiliteit: leven en levensritme
- Taakverwachting van anderen en eigen invulling, de zelfrealisatie.
- Werken om te leven of leven om te werken: zwartwerk, zondagsrust, ...

Hermeneutische knooppunten

- 1. Arbeidsproces versus arbeidsproduct.
- 2. Arbeid als bron van rijkdom of van armoede.
- 3. Arbeid en loonverschillen.
- 4. Gastvrijheid zonder sterren.
- 5. Arbeid op zondag of zondagsrust.
- 6. Bij de natuur te gast?
- 7. Arbeid als lust of last.
- 8. Arbeid als godsdienst of mensendienst.

Het Stakeholdersmodel

- Het stakeholdersmodel biedt ons een denkpiste die kan leiden tot een mensbevorderende beslissing. Het is dit model dat ik wens aan te leren aan de studenten 7e jaar BSO om de ethische perspectieven rond arbeid in de horeca te verduidelijken en aan hen posities binnen de ethische (christelijke) niveaus te duiden.

Stakeholdersmanagementmodel

- Ondernemen volgens dit model houdt dus in dat de kerndoelstelling van de organisatie niet beperkt is tot het creëren van financiële waarde voor de aandeelhouders, maar dat men ook een maatschappelijke en duurzame toegevoegde waarde wil ontwikkelen voor de bredere groep bestaande uit zij die een direct of indirect belang hebben bij de werking van de onderneming.

Stakeholdersimperatief

- een situatie (handeling, beslissing of standpunt) is ethisch als er wordt rekening gehouden met alle belangen van alle betrokken partijen, inzonderheid de zwaksten. Dit laatste is bekend als de "optie voor de zwaksten".

Volgende meta-normen zijn belangrijk in het ethisch denken:

- 'Doe slechts aan een ander wat je zelf wenst dat een ander aan jou doet'
- Het categorische imperatief van Kant, met twee formuleringen, respectievelijk 'behandel een ander slechts als doel, nooit als middel'(ultimiteit) en 'je handeling moet algemeen toepasbaar zijn' (universaliteit).
- Het 'no-harm'-principe: 'iedereen is volkomen vrij in doen en laten zolang hij daarbij niemand anders benadeelt'

Concrete voorbeelden (in functie van lessen godsdienst)

- Het solidariteitsbeginsel: men dient solidair te zijn, niet enkel in woorden, maar ook in daden.
- Het subsidiariteitsbeginsel: men hoort respect op te brengen voor het eigen kunnen van de ander.
- Optie voor de zwaksten: onder alle betrokkenen dient de ultieme aandacht naar de zwaksten te gaan, zeker ook de toekomstige generaties.

Lesopbouw voorbeeld

- Start uitleg theoretisch model
- Keuze uit 2 teksten
- Of keuze uit 2 films
- Werken met dilemma's individueel en/of groepswork
- Cartoons, wetgeving, kaartenspel, muziek

Stappen in het model

1. Omschrijven van de situatie, het probleem zo juist mogelijk uitleggen.
2. Welke zijn de verschillende keuzes die mogelijk zijn? (brainstorming)
3. Wat is je ethische intuïtie?
4. Opstellen van de lijst van ALLE betrokken partijen.
5. Belangen van de directe stakeholders noteren.
6. Overlopen van de verschillende keuzes door ze te toetsen aan de directe stakeholders.
7. Beslissing: concreet, contextueel, beperkt in tijd,...

Overlopen uitgewerkt voorbeeld

- Lesvoorbeeld werd uitgewerkt voor deze presentatie.
- Andere uitgewerkte lessen kunt u in mijn paper vinden
- Vragen?
- Latere vragen of hulp bij uitwerken lessenreeks kan altijd via Myriam.Willaert@fulladsl.be
